14·

శ్రీమతే హయగ్రీవాయ నమః -

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః -

ఉద్దేశ్యతావచ్ఛేదకతావిధేయతావచ్ఛేదకతా
తిరిక్త విశిష్టపక్ష విశిష్టసాధ్య విశిష్టస్యాభా
వీయవిషయత్వాంతః పాతిప్రకారతావచ్ఛిన్న
ప్రతిబధ్యతానిరూపితా సతీ. స్వనిరూపితప్ర
తిబధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్న ప్రతిబధ్యతాని
రూపితప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకీభూతవిష
యత్వావచ్ఛిన్నానువృత్తినిష్ఠజన్యతానిరూపిత
జనకతావచ్ఛేదకీభూతవిషయత్వానవచ్ఛిన్నా
యాః ప్రతిబంధకతాతదవచ్ఛేదకవిషయతాక
త్వమేవ సవ్యభిచారత్వః- అథాత్ర స్వనిరూపిత
ప్రతిబధ్యతాశాల్యనువృత్త్యవృత్తి విషయతా
వచ్ఛిన్న జన్యతానిరూపితజనకతావచ్ఛేదకవి
షయత్వానవచ్ఛిన్నత్వమేవ ప్రతిబంధకతాయాం
నివేశ్యం. తావతైవ వహ్నివ్యాప్యాభావవహ్న్యు
భయవాన్ పర్వత ఇత్యాదౌ వహ్నివ్యాప్యవత్ప
ర్వతే నావ్యాప్తిః. వహ్నిమత్పర్వతవిషయతాయాః
తాదృశప్రతిబధ్యతాశాలిపర్వతీయవహ్నివ్యాప్యా
భావవాన్వహ్నిమాంశ్చేత్యాకారకజ్ఞానవృత్తిత్వాత్

[illegible]తం తాదృశప్రతిబధ్యతావచ్ఛేదకత్వాదివిశే
షణేన నజతాదృశానుమితేరప్రసిద్ధిః తత్కారణీ
భూతవహ్నివ్యాప్యాభావవ్యాప్యవాన్పర్వతః వహ్ని
వ్యాప్యవాన్పర్వత ఇతి జ్ఞానస్యాపి క్షేత్తయా ప
ర్వతేవహ్నివ్యాప్యాభావావగాహితాంశే స్త్రా
సంభవాదితి వాచ్యం వహ్నివ్యాప్యాభావవాన్ప
ర్వతో వహ్నిమత్పర్వతవానిత్యాకారకానుమి
తేః సంభవేన తత్ర వహ్నిమత్పర్వతవిషయతాయా
వృత్తేః. నచైవం పర్వతో వహ్నిమానిత్యనుమితివి
షయతాయాస్తత్రావృత్తేరితి వాచ్యం. తాదృ
శప్రతిబధ్యతాశాలిన్యనుమితివృత్తివిషయతా
నిరూపకతావచ్ఛేదకపర్యాప్త్యవచ్ఛేదకతాకనిరూ
పకతాకైక్యద్వైశ్యత్వానవచ్ఛిన్నత్వస్య జన్యతా
యాం నివేశ్యత్వాత్. తథాచ వహ్నివ్యాప్యాభావ
వాన్పర్వతో వహ్నిమత్పర్వతవానితి జ్ఞానీయవి
షయతా నిరూపకతావచ్ఛేదకపర్యాప్త్యవచ్ఛేద
కతాకనిరూపకతాకపర్వతో వహ్నిమానిత్య
నుమిత్యద్వైశ్యత్వావచ్ఛిన్నత్వం జన్యతాయా
మస్తీతి తాదృశజన్యతాయాం లక్షణాఘటకత్వం
నచ వహ్న్యభావవద్వహ్నివ్యాప్యాభావవత్తాతీనపర్వ
తో వహ్నివ్యాప్యాభావవానిత్యాదౌ వహ్నివ్యాప్య

వత్త్వాదృశపర్వతేఽవ్యాప్తిః. తాదృశపర్వతీయవ
హ్నివ్యాప్యాభావవాన్ వహ్నిమాంశ్చేత్యాకారకా
నుమితేరప్రసిద్ధేః. తద్జ్ఞానస్యాహార్యత్వాదితి
వాచ్యం. అనుమితిత్వవృత్తిత్వనిరపేక్ష్యస్వనిరూ
పితప్రతిబధ్యతాశాలిజ్ఞానవృత్తిత్వం విషయ-
తాయాం నివేశ్యం. తాదృశపర్వతీయవహ్నివ్యా
ప్యాభావవాన్ వహ్నిమాంశ్చేత్యాకారకజ్ఞానస్య
వహ్నివ్యాప్యాభావవత్త్వాంశేఽనాహార్యతయా ప్ర
తిబధ్యత్వేన తత్ర, వహ్నిమత్త్వాదృశపర్వతవిష
యతాయావృత్తిత్వేన సమానాకారకజ్ఞానీయ
విషయతాయాం ఇత్యత్ర తాదృశవిషయతాయా
అనుమితీయతయోర్వ్యాప్త్యభావాత్, ఇతి
చేన్న. వహ్నివ్యాప్యాభావాభావవద్వహ్నిమత్త్వా
త్తినః పర్వతీయవహ్నివ్యాప్యాభావాన్నిత్యాదేర్వ
హ్నివ్యాప్యస్య వత్త్వాదృశపర్వతేఽవ్యాప్తేర్దుర్వారత్వా
త్. తాదృశపక్షే సాధ్యవగాహి వహ్న్యవగాహి
జ్ఞానస్య వహ్నివ్యాప్యాభావవత్త్వాంశే ఽహార్యత్వే
న తాదృశపర్వతవిశేష్యక వహ్నివ్యాప్యప్రకారక
జ్ఞానాప్రతిబధ్యతయా తాదృశప్రతిబధ్యతా
శాలి. తాదృశపర్వతే. వహ్న్యవగాహిజ్ఞానా
వృత్తి వహ్నిమత్త్వాదృశపర్వతీయద్విత్వకత్వావచ్ఛిన్న
(తయా) త్వాచ్ఛిన్నతాయాః. న చైవం స్వనిరూపిత

Funding: IKS/Tattva Heritage. Digitization: eGangotri.

ప్రతిబధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నప్రతిబధ్యతేత్యా
వినా నివేశేపి స్వనిరూపితప్రతిబధ్యతావచ్ఛే
దకీభూతతాదృశపర్వతత్వావచ్ఛిన్నవిశేష్యక
వహ్నివ్యాప్యభావత్వావచ్ఛిన్నప్రకారకత్వావచ్ఛి
న్నప్రతిబధ్యతానిరూపితప్రతిబంధకతాయా
మపి వహ్నివ్యాప్యభావాభావావచ్ఛేదకత్వే నిగ
మిత వహ్నిప్రకారతాయామప్యవచ్ఛేదకతా
త్వాద్గుర్వా వ్యాప్తిదుఃగ్రాహ్యైవేతి వాచ్యం । తత్ర త
త్ప్రతిబంధకతాయాం జ్ఞానే వైశిష్ట్యానవచ్ఛి
న్నత్వే వైయర్థ్యాత్ । యది పర్వతీయగగనాభా
వవదభావవత్త్వాత్ తేన గగనవానిత్యాకా తాదృశ
గగనాభావవ్యాప్యవత్పర్వత ఇతి వ్యాప్తిః । పర్వత
త్వావచ్ఛిన్నవిశేష్యకగగనత్వావచ్ఛిన్నప్రకార
కబుద్ధిం ప్రత్యభావావచ్ఛేదేన గగనాభావవ
త్త్వానిశ్చయవిశిష్టాభావప్రకారకనిశ్చయత్వేన
ప్రతిబంధకత్వం ఫలిష్యతే న తు పర్వతత్వావచ్ఛిన్న
విశేష్యకతాదృశగగనాభావవత్త్వానిశ్చయత్వేన
ప్రతిబంధకత్వాంతరం । నిశ్చయత్వస్తాదృశగగనా
భావవత్త్వానిశ్చయస్య తాదృశప్రతిబంధకతాశ్ర
యత్వాత్ । ఏవం చ వహ్నివ్యాప్యభావాభావవద్వహ్ని
మత్త్వాత్ తేన పర్వతః వహ్నివ్యాప్యాభావవానిత్యాకా

వహ్నివ్యాప్యవత్త్వాద్దశపర్వతేఽవ్యాప్తిః ఇత్యత
ఆహ వినతాద్దశపర్వతత్వావచ్ఛిన్నవిశేష్య
హ్నివ్యాప్యాభావప్రకారకబుద్ధిం ప్రతి తాదృ
శపర్వతత్వావచ్ఛిన్నవిశేష్యకవహ్నిప్రకారకజ్ఞా
నస్యైవ ప్రతిబంధకతా స్వీక్రియతే న తు జ్ఞా
విశిష్టజ్ఞానత్వేన గౌరవాదితి జ్ఞానవైశిష్ట్యా
నవచ్ఛిన్నత్వస్య ప్రతిబంధకతాయాం నివేశి
తప్రతీకార ఇత్యుచ్యతే. తదాప్రాగుక్తావ్యాప్తివా
రణాయ స్వనిరూపితప్రతిబధ్యతావచ్ఛేదకావ
చ్ఛిన్నప్రతిబధ్యతానిరూపితప్రతిబంధకతా
యాం తత్తత్ప్రతిబంధకతాభేదస్య, అగత్యా
నివేశనీయత్వాత్. సటముముకత్వేపి తత్తద్వ్యక్తిత్వ
తాభేదాదికం నివేశ్య వ్యాప్తిగ్రహణాయ తవా
చ్యం తాదృశపర్వతత్వావచ్ఛిన్నపక్షకవహ్న్య
భావసాధ్యకస్థలే వహ్నివ్యాప్యవత్త్వాదృశపక్షే
సప్రతిక్షాత్మకేఽతివ్యాప్తేః వహ్నిత్వావచ్ఛిన్న
విషయతానిరూపితవహ్నివ్యాప్యాభావాభావ
వద్వహ్నిమత్త్వాతీన పర్వతత్వావచ్ఛిన్నవిషయ
తావచ్ఛిన్నచతస్యతామాదాయైవాతివ్యాప్తివా
రణీయతయాఽవ్యాప్తివారణార్థం తద్భేదని
వేశేతి స్వైధర్మ్యముశక్యత్వాత్. యది చ తన్యతా
నిరూపితతనకతావచ్ఛేదకవిషయత్వాన

వచ్ఛిన్నప్రతిబంధకతాయాం తత్ర తత్ప్రతిబంధక
త్వాభేదం నివేశ్యేతి గౌరవ్యతి తదా తత్ర తత్తస్యతా
భేదస్య తత్ర తత్ప్రతిబంధకతాభేదస్య చ నివేశప
హాగౌరవమిత్యలఘుపదావేశేన. అథోద్దేశ్యతా
త్వాదికం విహాయ ప్రకృతపక్షే ప్రకృతసాధ్యవైశిష్ట్య
వగాహిత్వావచ్ఛిన్నప్రతిబద్ధతానిరూపితాసతీతి
కదం నభత్త్వా చార్వ్యాలాకం తేనైవాప్రయాపిద్ధ్యా
దావతివ్యాప్తివారణాసంభవాత్. ఉక్తబాధాదావ
వ్యాప్తివారణాసంభవాత్. నచ హ్రదో మహానసీ
యవహ్నిమానిత్యాదౌ వహ్న్యభావవద్వృత్తేర్వ్యా
ప్తిః. మహానసీయవహ్నిమాన్ వహ్నిమానితి జ్ఞాన
సాధారణవహ్నిత్వావచ్ఛిన్నప్రకారత్వస్య వహ్న్య
భావవాన్హ్రద ఇతి జ్ఞానప్రతిబద్ధతావచ్ఛేదకత్వా
దితి వాచ్యం. మహానసీయవహ్నిత్వావచ్ఛిన్నప్రకార
తాయా అపి వహ్నిత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాత్వేన సా
మాన్యాభావవత్త్వాజ్ఞానప్రతిబద్ధతావచ్ఛేదకత్వాత్
నచ జాతిత్వేన వహ్నిత్వవిశిష్టస్య సాధ్యతాస్థలే
హ్రదో జాతిమద్వానిత్యాదౌ, అభావో వహ్నిమాని
త్యాదౌ చ వహ్న్యభావవద్వృత్తే జాత్యావచ్ఛిన్నాభా
వవదభావే చాతివ్యాప్తిః. సాధ్యతావచ్ఛేదకవహ్ని
త్వావగాహి వహ్నిమాన్హ్రద ఇతి జ్ఞానస్య జాతిత్వే
న వహ్నిత్వావగాహి జాతిమద్ధ్రదభావ ఇతి జ్ఞాన
స్యచ ప్రతిబంధకీభూతజ్ఞానవిషయతాకత్వా
దితి వాచ్యం. సాధ్యతావచ్ఛేదకతా పర్యాప్త్య

ధికరణపర్యాప్తావచ్ఛేదకతాకప్రకారతాయా ఏవ
లక్షణాఘటకత్వాదితి॥ ఏవం పక్షతావచ్ఛేదకతా
పర్యాప్త్యధికరణధర్మపర్యాప్తావచ్ఛేదకతాకవి
శేష్యతాయా అప్రసక్తత్వాదతివ్యాప్తివారణాయై
వేతి బోధ్యం॥ న చ పక్షతావచ్ఛేదకసాధ్యతావ
చ్ఛేదకయోరైక్యే పర్యాప్తినివేశేనోక్తాతివ్యాప్తి
వారణేఽపి ప్రమేయవహ్నిమానిత్యాదౌ సాధనాధికర
ణ్యసంబంధేన వహ్నివిశిష్టధూమాభావవద్వృత్తీతి
వ్యాప్తిదుర్నివారా। ఏకత్ర ద్వయమితి రీత్యా జాయ
మానవహ్నిమాన్ ధూమవానితి జ్ఞానప్రతిబం
ధకజ్ఞానవిషయత్వాదితి వాచ్యం। అనుమితీయ
సాధ్యవిషయతానిరూపితపక్షవిశేష్యతావచ్ఛిన్న
ప్రతిబధ్యతాయా ఏవ నివేశ్యత్వాదితి చేన్న, యత్ర
కాంచనమయోఽతిరిక్తపర్వతో వహ్న్యభావవానితి
జ్ఞానసహకారేణ వహ్నివ్యాప్యవాన్పర్వత ఇతి పరా
మర్శోత్తరం కాంచనమయపర్వతో వహ్నిమాని
త్యనుమితిః తత్ర కాంచనమయత్వాభావవత్పు
ర్వతరూపబాధే యత్ర వహ్నివ్యాప్యవాన్పర్వత
ఇతి పరామర్శాత్ [illegible] జ్ఞానసహకారేణ పర్వతః
కాంచనమయవహ్నిమానిత్యనుమితిస్తత్ర కాంచ
నమయత్వాభావవద్వహ్నిరూపబాధే చావ్యాప్తిః
కాంచనమయత్వాభావవత్పర్వతవిషయతాయాః
కాంచనమయత్వాభావవద్వహ్నివిషయతాయాశ్చ

పక్షతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్న విశేష్యతానిరూపిత సా
ధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్న ప్రకారతావచ్ఛిన్న ప్రతిబ
ధ్యతానిరూపిత ప్రతిబంధకతానవచ్ఛేదకత్వాది
తి ప్రతిబధ్యతాయాం తాదృశస్వరూపసంబంధరూ
పావచ్ఛేదకత్వం విహాయోద్దేశ్యతావచ్ఛేదకతావి
ధేయతావచ్ఛేదకతావిలక్షణా ప్రకృత పక్షప్రకృత
సాధ్యవైశిష్ట్యబోధీయ విషయతాంతఃపాతి ప్ర
కారతావచ్ఛిన్నత్వం నివేశితం। ప్రకృతవిధేయతావ
చ్ఛేదకత్వం వహ్నిత్వే న సాంజస్యమయుక్తే. ఉద్దేశ్యతా
వచ్ఛేదకత్వం పర్వతత్వే న సాంజస్యమయుక్తే ఇతో
నావ్యాప్తిః. ఏతేనావచ్ఛేదకతాభేదనివేశనైష్ఫా
పత్తౌ ఉద్దేశ్యతావచ్ఛేదకతాదిభేదనివేశో వ్యర్థ
ఇతి కేనచిదుక్తం పరాస్తం. తత్రైవ బాధావ్యాప్తేః
అథ యదితాదృశ విశిష్టవైశిష్ట్యబోధీయ విష
యతాంతఃపాతిత్వం తాదృశవిశిష్టవైశిష్ట్యబో
ధీయ విషయతావచ్ఛేదకప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వం
తదా వహ్నిమాన్ పర్వత ఇత్యాదౌ సామానాధికరణ్య
సంబంధేన ధూమవిశిష్టవహ్న్యభావవత్పర్వతే
అవ్యాప్తిః. ఏకత్రద్వయమితి రీత్యా జాయమాన
వహ్నిమాన్ ధూమవాన్ పర్వత ఇతి జ్ఞానీయ వహ్నిత్వా
వచ్ఛిన్న ప్రకారతాయాం తాదృశబోధీయ విషయ
తాంతఃపాతిత్వాత్. యదిచానుమితీయతాదృశ

తాదృశవిషయతావచ్ఛేదకైవ ప్రతియోగితావచ్ఛేద
కం తత్. తదా పర్వతో వహ్నిమానిత్యాకారవహ్నిమ
త్త్వప్రకారతాకేన ధూమాభావవద్వృత్తిరిత్యవ్యాప్తిః వహ్ని
మత్త్వప్రకారతాకేన ధూమవాన్హ్రద ఇత్యాకారకాను
మితీయప్రకారతాయాః పక్షవిషయతానిరూపిత
సాధ్యవిషయతాశాల్యనుమితీయవిషయతాంతః
పాతిత్వాత్. సాధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నవిధేయతా
నిరూపితపక్షతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నోద్దేశ్యతాశాల్య
నుమితీయవిషయతాంతఃపాతిత్వనివేశనే తు న సం
భవతి పర్వతో వహ్నివ్యాప్యధూమవానిత్యాదిస్థలీ
యలాఘవజ్ఞానసహకృత కాంచనమయః పర్వతో
వహ్నిమానిత్యాద్యనుమిత్యవిరోధి కాంచనమయ
త్వాభావవత్త్వప్రకారతాదిరూపబాధే వ్యాప్త్యాపత్తేః కాం
చనమయత్వాదిప్రకారతాయాః అనంతఃపాతిత్వా
దితి చేన్న. పక్షతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నోద్దేశ్యతాని
రూపితసాధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నవిధేయతాకప్ర
కారతానిరూపితవిశేష్యత్వావచ్ఛిన్ననిరూపకతా
వచ్ఛేదకత్వపర్యాప్త్యధికరణధర్మావచ్ఛిన్నముఖ్య
విశేష్యతానిరూపితప్రకారతావచ్ఛేదకప్రతియోగితా
వచ్ఛేదకత్వార్థకత్వాత్ ॥ పర్వతో వహ్నివ్యాప్యాభా
వవత్త్వాభావాభావవానిత్యాకారవహ్నివ్యాప్యవ
త్త్వప్రకారతాదిరూపబాధే వ్యాప్తివారణాయ విరోధ్యం
తథా చ ప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకవిషయతాయాం

విరోధ్యస్నాయుకత్వానవచ్ఛేదకత్వమనివేశ్య స్వని
రూపితప్రతిబధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నప్రతిబధ్య
తానిరూపితప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకవిషయిత్వా
వచ్ఛిన్నానుమితినిష్ఠజన్యతానిరూపితజనకతావ
చ్ఛేదకవిషయిత్వానవచ్ఛిన్నత్వం ప్రతిబంధకతా
యాం నివేశితం॥ నను తావత్పర్యంతానుధావనం వ్యర్థం
ఉద్దేశ్యతావచ్ఛేదకతావిధేయతావచ్ఛేదకతాతిరి
క్తప్రకృతపక్షప్రకృతసాధ్యవైశిష్ట్యబోధీయవి
షయిత్వాంతఃపాతిప్రకారత్వావచ్ఛిన్నప్రతిబధ్యతా
నిరూపితప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకవిషయితాయాం
ప్రకృతపక్షప్రకృతసాధ్యవైశిష్ట్యబోధీయవిషయ
తాంతఃపాతిప్రకారత్వావచ్ఛిన్నప్రతిబంధకతాని
రూపితప్రతిబధ్యతావచ్ఛేదకప్రకృతపక్షప్రకృ
తసాధ్యవైశిష్ట్యబోధీయవిషయత్వాంతఃపాతిప్ర
కారిత్వావచ్ఛిన్నప్రతిబధ్యతానిరూపితప్రతిబంధ
కతావచ్ఛేదకవిషయిత్వావచ్ఛిన్నానుమితినిష్ఠజ
న్యతానిరూపితజనకతావచ్ఛేదకవిషయితాభి
న్నత్వస్య నివేశేనైవోక్తబాధావ్యాప్తివారణసంభవః
న చ వహ్న్యభావవ్యాప్యాభావవ్యాప్యవహ్న్యుభయ
వానిత్యాదౌ వహ్న్యభావవ్యాప్యవిశిష్టదసత్ప్రతిపక్షే
తివ్యాప్తిరితి వాచ్యం. తాదృశజనకతావచ్ఛేదకవిష
యితాయాం ప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకవిషయితాభి
న్నత్వవిశేషణం విహాయ ప్రకృతపక్షప్రకృతసాధ్య
వైశిష్ట్యబోధీయవిషయత్వాంతఃపాతిప్రకారత్వావ

వచ్ఛిన్నప్రతిబధ్యతానిరూపితప్రతిబంధకతావచ్ఛేద
కత్వే సతి స్వనిరూపితప్రతిబధ్యతావచ్ఛేదకీభూతప్ర
కారతావచ్ఛిన్నప్రతిబంధకతానిరూపితప్రతిబధ్య
తావచ్ఛేదకసంయుక్తవిషయత్వం తదన్యత్వమేవ నివేశ్య
మితి. నచతాదృశవిశేషణదానే స్వనిరూపితప్రతిబ
ధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నప్రతిబధ్యతానిరూపితప్ర
తిబంధకతాత్వాదికల్పాపేక్షయా గౌరవమితివా
చ్యం. వహ్నివ్యాప్యవహ్న్యన్యతరాభావవాన్పర్వత
ఇత్యాదౌ తాదృశాన్యతరత్వేన తాదృశాన్యతరవ
త్త్వబుద్ధింప్రతి ప్రత్యేకరూపేణ ప్రత్యేకవత్త్వబోధ
స్యాపి విరోధితయా లక్ష్యే వహ్నివ్యాప్యవత్పర్వ
తాత్మకబాధే వ్యాప్తివారణార్థం స్వనిరూపితప్ర
తిబధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నప్రతిబంధకతాత్వా
దికల్పజనకతావచ్ఛేదకవిషయతాయాం తాదృ
శవిశేషణదానస్యావశ్యకత్వాదితి చేన్న. తథా
పి గౌరవాత్తదుపేక్షితం॥ అథాత్రకల్పే వహ్నివ్యా
ప్యకీభూతాభావప్రతియోగి జలం వహ్నిరుజ్జ్వలాది
త్యాదౌ సామానాధికరణ్యేన జలవత్త్వాదృశజలే
తివ్యాప్తిః. లాఘవాదిశిష్టవిషయకత్వేన ప్రకృత
పక్షే ప్రకృతసాధ్యవత్త్వాజ్ఞానప్రతిబంధకతాయాం
విశేష్యవిశేషణతోభయదళసత్త్వాదితి చేన్నైవం॥
విశేష్యదళఘటితకప్రతిబంధకతాయాం తద్భేదస్య
నివేశనీయత్వాదితి దిక్॥ నచాత్రకల్పే స్వనిరూపిత
ప్రతిబధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నప్రతిబధ్యతానిరూ
పితప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకవిషయత్వావచ్ఛిన్నాను

Funding: IKS/Tattva Heritage. Digitization: eGangotri.

మితినిష్ఠజన్యతానిరూపితజనకతావచ్ఛేదకవిష
యతాభిన్నయద్రూపావచ్ఛిన్నవిషయతావ్యాపకం
తాదృశప్రతిబంధకత్వమిత్యేవ కథం నోక్తం ప్రతిబం
ధకతాయాం తాదృశప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకవిష
యిత్వావచ్ఛిన్నానుమితినిష్ఠజన్యతానిరూపితజన
కతావచ్ఛేదకవిషయిత్వానవచ్ఛిన్నత్వనివేశాపేక్ష
యా లాఘవాదితి వాచ్యం. విశిష్టవైశిష్ట్యావగాహి
జ్ఞానస్యైవానుమితిజనకత్వపక్షే విశేష్యవిశేష
ణామితి రీత్యా జాయమానజ్ఞానీయవిషయతాంశే
అనవచ్ఛేదకతయా శుద్ధస్వరూపాదిసంబంధఘటి
తవహ్న్యభావవ్యాప్యవద్ధ్రదాత్మకేఽతివ్యాప్త్యాప
త్తేః తద్విషయతాయా విరోధ్యనుమితిజనకతావ
చ్ఛేదకవిషయతాభిన్నతయా విశిష్టవైశిష్ట్యావ
గాహిజ్ఞానసాధారణ్యైకరూపేణ ప్రతిబంధకతా
యాస్స్వీకరణీయతయా ప్రతిబంధకతావచ్ఛేద
కతయా చ ప్రకృతలక్షణఘటకతాత్ తాదృశజన
కతావచ్ఛేదకవిషయిత్వానవచ్ఛిన్నత్వస్య ప్రతి
బంధకతాయాం నివేశే విశేష్యవిశేషణమితి రీత్యా
జాయమానజ్ఞానస్య విశిష్టవైశిష్ట్యావగాహిజ్ఞా
నస్యైకరూపేణ ప్రతిబంధకతయా జనకతావచ్ఛే
దకీభూతవిశిష్టవైశిష్ట్యావగాహిజ్ఞానీయవిషయి
త్వావచ్ఛిన్నత్వస్య తత్ప్రతిబంధకతాయాం సత్త్వేనా
తివ్యాప్తివిరహాత్. న చ శుద్ధస్వరూపసంబంధఘ
టితతదభావవ్యాప్యవత్పక్షస్య సత్ప్రతిపక్షరూపతా

Funding: IKS/Tattva Heritage. Digitization: eGangotri.

న సంభవతి తద్విషయితాయాస్తాదృశజనకతాన
వచ్ఛేదకత్వేన సత్ప్రతిపక్షలక్షణానాక్రాంతత్వా
త్. ఏవం చ తత్ర సామాన్యనిరుక్తలక్షణాగమనేన
బాధాదిలక్షణాలక్ష్యత్వేన తత్ర సామాన్యలక్ష
ణాతివ్యాప్తిరితి విశిష్టవైశిష్ట్యావగాహిజ్ఞానస్యై
వ విశేష్యే విశేషణమితి రీత్యా జాయమానస్యా
పి జ్ఞానస్య జనకత్వాభిప్రాయకమతే తదితివా
చ్యం తస్య సత్ప్రతిపక్షత్వే స్వస్త్రీకార్యత్వాత్. స
త్ప్రతిపక్షలక్షణాతే చ జనకతావచ్ఛేదకత్వమని
వేశ్య జనకతావచ్ఛేదకవిషయిత్వావచ్ఛిన్నత
స్య ప్రతిబంధకతాయాం నివేశ్యత్వేన తస్య సం
గ్రాహ్యత్వాత్. అన్యథా విశిష్టవైశిష్ట్యావగాహిజ్ఞా
నస్యైవ జనకత్వమితి మతాసంగ్రహప్రసంగేన
లక్షణాస్య సర్వమతసాధారణ్యాభావేనాసాంగత్యా
పత్తేః. ఏతేన తాదృశప్రతిబంధకత్వతాదృశజనక
త్వాభావైతదుభయం యద్రూపావచ్ఛిన్నవిషయితా
వ్యాప్యం తద్రూపవత్త్వమేవ లక్షణం శుద్ధానక్షైత
మిత్యాదికముపి పరాస్తం. న చ వహ్న్యభావవ్యాప్య
వహ్న్యభావవానిత్యాదిజ్ఞానీయవహ్న్యభావవత్ప
క్షవిషయితాయాం జనకతావచ్ఛేదకత్వేన వహ్న్య
భావవత్పక్షవిషయత్వావచ్ఛిన్నప్రతిబంధకతా
యా జనకతావచ్ఛేదకవిషయిత్వావచ్ఛిన్నత్వాసం
భవ ఇతి వాచ్యం. తాదృశయత్కించిజ్జనకతావచ్ఛే
దకప్రకారతాత్వవ్యాపకస్తావచ్ఛేదకప్రకారతా

త్త్వకాన్యత్వస్య వివక్షణాత్. వహ్న్యభావవ్యాప
కత్వాది విషయతాయాం అతథాత్వాన్న దోష ఇతి
కేచిత్తు తాదృశప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకవిషయ
త్తావచ్ఛిన్నానుమితినిష్ఠప్రతిబధ్యతానిరూపిత
ప్రతిబంధకతాశాలి జ్ఞానవృత్తిత్వం జనకతావ
చ్ఛేదకవిషయతాయాం నివేశ్య సంభవస్య వార
ణీయత్వాదిత్యాహుః. వ్యాప్యవ్యాపకభావాపన్న
తథావిధప్రతిబంధకతాద్వయశూన్యజ్ఞానీయ
త్వస్య జనకతావచ్ఛేదకవిషయతాయాం నివేశా
దేవాసంభవాభావాదిత్యపి వదంతి.

ఏతత్కల్పద్వయమపి వ్యాపకసామానాధికరణ్య
విశిష్టధర్మవత్పక్షేఽతివ్యాప్తి తిద్రష్టవ్యం
న చ జ్ఞానవైశిష్ట్యానవచ్ఛిన్నప్రతిబంధకతా
యాం వహ్న్యభావవజ్జలాదిమద్వృత్తిజలాదిమద్వృ
దవారణాయ విశేష్యం నివేశనీయతయా తత ఏవ
నాతివ్యాప్తిరితి వాచ్యం. గగనాభావవదభావవ
త్త్వాత్ గగనవానిత్యాదౌ తాదృశగగనాభావవ
త్పక్షాత్మకబాధావ్యాప్తి ఇయం జ్ఞానవైశిష్ట్యానవ
చ్ఛిన్నత్వస్య ప్రతిబంధకతాయాం నివేశయితుమ
శక్యత్వాత్ వహ్న్యభావవజ్జలవద్వృత్తిజలవద్వృ
దాదావతివ్యాప్తిస్సంగత్వాత్ తత్ప్రతిబంధకతా
భేదం నివేశ్యైవ వారణీయతయా గౌరవాపత్తేః
న చాగత్యా గౌరవం న దోషాయేతి వాచ్యం. ఏతద్వినా

పిగత్వాంతరస్య దర్శనతత్త్వాత్. యది చ తాదృశ
గగనసాధ్యకస్థలే గగనాభావవత్పక్షస్యైవ
బాధత్వమంగీక్రియతే న తు విశిష్టగగనాభావ
వత్పక్షస్య వహ్న్యభావవజ్జలాదివృత్తిజ
లవద్ధ్రదాదేస్తాదృశసత్ప్రతిపక్షస్య చ వారణా
య జ్జ్ఞానవైశిష్ట్యానవచ్ఛిన్నత్వం ప్రతిబంధక
తాయాం నివేశ్యతే తదైతత్త్వలబ్ధం యదపి సా
ధు. అనుమితినిష్ఠజన్యతాపదం. అనుమితిత్వావ
చ్ఛిన్నజన్యతాపరం. తేన వహ్న్యభావవద్ధ్రదాత్మ
కబాధాదౌ విశిష్టవైశిష్ట్యావగాహిబుద్ధిత్వావచ్ఛి
న్నజన్యతానిరూపితజనకతావచ్ఛేదకీభూత
వహ్న్యభావత్వావచ్ఛిన్నత్వస్య ప్రతిబంధకతా
యాం సత్త్వేపి నాసంభవః ❀ ❀ శ్రీ రస్తై నమః

Funding: IKS/Tattva Heritage. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀಃ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Funding: IKS/Tattva Heritage. Digitization: eGangotri.

[illegible]

Funding: IKS/Tattva Heritage. Digitization: eGangotri.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Funding: IKS/Tattva Heritage. Digitization: eGangotri.

[illegible]

Funding: IKS/Tattva Heritage. Digitization: eGangotri.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Funding: IKS/Tattva Heritage. Digitization: eGangotri.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

[illegible]

[illegible]

[illegible]

